

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesegyre 1 frt 50 kr.

Royes szám ára 15 krajcsár.

Külföldi csopán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetések díja:

Öt hasábos petitaor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr. Nyiltár garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközöltetnek.

A lap szellemi részére s a nyiltárra vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Előfizetési pénzek, reklamációk, és hirdetések a kiadóhoz intézendők.

Társadalmi reformok.

(Társadalmi czikk.)

Az elvetett mag, ha ép egészséges, rendszeren kikel, gyökeret ver és megtermi gyümölcsét. Ez ugy anyagi mint a szellemi életben megvalósítható, ha kellő ápolásban részesül egyik is, másik is.

Azt a célszerű gazdaszat eszközli, ez az irodalmi tevékenység által jön leginkább létre. A társadalomnak anyagi jólétre épen ugy van szüksége, mint a szellemire; ha ezek karöltve haladnak, eszközöltetik csak is, mit közműveltség és közjólétnek nevezünk.

A mely társadalomban e kettő közt az egyensúly meg van ingatva, annak főállásához biztos reményt nem köthetünk és előbb-utóbb, de mulhatlanul elbukik, megsemmisül.

Allításunk alapján kiindulva a társadalmat vagyis társaséletet tekintük hazánkban, és látni fogjuk, hogy sok mindenféle létezik itt, melynek reformra van szüksége; az anyagi s szellemi jólét egyensulya meg van ingatva s ezt helyre kell állítanunk, hogy így a haza fölviruljon és a honpolgárnak kellő igényei, vágyai kielégíttessenek.

A társadalom általán véve az emberek egyesülése, szövetkezete; de mind a föld területe, sokkal terjedelmesebb, hogy kisebb-nagyobb számú egyének külön szövetkezzenek és ez által egyes országokat, vagy még nagyobb szövetkezetekben birodalmakat képezzenek.

Az ilyen országok vagy birodalmak kormányzatukat tekintve, államoknak nevezetnek és egy teljes egészet tesznek. Ezek egyenkint, kell, hogy az önállóság jellegével birjanak és feljogosítva is érzik magukat arra, hogy önkormányzat által elintézzék mindazt, mi létjogukat biztosítja; különösen ez az anyagi jólét biztosítására nézve.

Nézetünk szerint, társadalmunk létjogát, az ember tulajdonát és igényeit tekintve, a „szabadság, egyenlőség és testvériség” magasra elvére lehet és kell alapítanunk. Ha nem ezen elven alapszik a társadalom, bizonynyal hiányos; mert az anyagi jólét és szellemi műveltség kellő kifejlődése gátoltatik és az emberiség a tökélynek főfokát el nem érheti soha.

Ezt tagadhatlanul igazolják az emberi korak lezajlott századai, melyek csak akkor érték el az anyagi jólétnek és szellemi műveltségnek magas fokát, midőn a nevezett elvek legalább nagy részben érvényre emelkedtek a társadalomban.

A világtörténelem lapjain olvashatjuk, hogy habár az absolut hatalom nagyszerű műveket alkotott és hozott is létre, de ez mindenkor az elnyomott és leigázott emberiség rovására történt, a közműveltség és közjólét hátrányával. Igaz, hogy egyesek túlbővelkedtek az anyagiakban és a szellemieket is kizsákmányolták; de a nagysokaság vért verítőkezett és az elbutulás bolygót kényszerült magán hordozni. Mit a józan észnek és becsületes érzésnek csak kárhozhatni a szégyenbolyogozni lehet és kell.

Ugyanezt igazolja magyar hazánk történelme, melyben megírva látjuk, hogy akkor virágzott leginkább, mikor alkotmányos szabadsága tiszteletben tartatik mind a király, mind a főurak által és habár az alsó néposztály nem is élvezhette természet-szerinti szabadságát, mit az akkori kor bűnének kell fölróni, mégis elmondhatjuk, hogy a hazai törvények figyelembe vették a nép sorsát és tiltották annak igazságtalan elnyomatását, kizsárolását. Miről ha értesültek királyaink, különösen az áldott emlékü „igazságos”, személyesen tartottak tervényt és a vétkeket, mint a népnek elnyomóit, szigorúan megbüntették.

A szabadság tehát a társadalomnak a létjogra főkelléke; a hol az nincs meg, vagy korlátoztatik, körülsánczoltatik, ott a társadalom tagjai nyomás alatt görnyednek és ezen igától szabadulni akarva, nem egyszer nyulnak oly eszközökhöz, melyek a közbékét megzavarják.

Ez természetes; mert a ki embernek születik, az egyszermind szabadnak is születik a józan ész követelményénél fogva s így őt korlátozni sem lehet, csakis akkor, ha másokkal szövetkezik, társadalmi szabályok vagyis törvények által, melyeknek alkotására befolyással kell lennie minden tagjának; a miért is minden tekintetben kárhozhatni kell azon törvények alkotását, melyekről elmondható a „de nobis, sine nobis” (rólunk, nélkülünk.)

Ezen természeti szabadságot az ember Istentől nyeri s épen azért emberi hatalom által nem semmisíthető meg, de még nem is korlátozható olyan törvények, rendszabályok által, melyeket az önkény és erőszak alkot.

És éppen ezen oknál fogva mulhatlanul szükséges, hogy azok, kik önálló társadalmi szövetkezetet alkotnak, bizonyos szabályokat, iránypontokat, azaz: törvényeket, melyek körülírják, meghatározzák a teendőket, mik által a kitűzött cél, vagyis a közműveltség és közjólét előressék, maguk alkossanak.

Nézetünk szerint a szabadságot korlátozza, vagy megsemmisíti végkép az önkényhatalom, mely nem az egyén, vagy társadalom célját: a szellemi tökélyt és anyagi jólétet veszi tekintetbe, hanem saját érdekét és előnyeit. Ezeknek aztán fölládozza nem csak az egyes embert, hanem az egész társadalmat is.

Az absolut hatalom kifolyása, hogy a társadalom összeolvadt elemei szétválasztatnak és ez által különféle osztályok képezetnek és ápoltatnak, melyek nem egyszer érdekeiknél fogva egymással ellenkezésbe jönnek; mi aztán földulja az egyetértést, megzavarja a közbékét és megnehezíti a társadalmi célok érvényesíthetőségét.

Ennek meggátlására legalkalmasabb az alkotmányos kormányforma, vagyis azon intézmény, melynél fogva a törvényhozásba minden hon- vagy állampolgár befolyással birhat. Igaz, hogy ez is különféle ürügy alatt korlátoztatik és kijátszatik a hatalom által, de mégis garanciát, biztosítékot nyújt arra, hogy a hatalom zsarnokivá ne váljék és alkamat, utat-

módot eszközöl ki, hogy az ilyen kísérletek meghiusíttassanak.

Az alkotmányos kormányformát felölelő állam, ha polgáraiban igaz és szilárd akarat van a szabadság megőrzésére, fenntartására, eszközölheti: hogy a honpolgárok a netán létező válfalakokat lerontsák és az osztályokat egy egésszé tömörítsék; mire különösen hazánkban, hol oly kirívó az osztályok magatartása egy más irányban, különösen a felsőbbeké a néppel szemben, mulhatlanul szükség van. (G. M.)

Nógrádmegye közig. bizottságának 1882. évi első félévi jelentése a Belügyministerhez.

A folyó 1882 ik évi január hó 1-étől napjainkig utolsó napjáig terjedő első félévi működéséről szóló jelentésünket az 1876. évi VI. törv. czikk 64 §-a értelmében a következőkben van szerkesztésük felterjeszteni és pedig:

I. A belügyministerium ügykörét illetőleg

a) közigazgatási állapot:

A közigazgatási bizottság kebelében a lefolyt fél-évben személy változás csopán annyiban történt, amennyiben a közigazgatási bizottság postaiügyi helyettesített előadója Schuler Antal, a helybeli mkir. posta volt főnöke a budapesti főposta hivatalhoz áttérvén, az ekkép üresedésbe jött állomásra a közmunka és közlekedési minisztérium által Fertek Gyula helyettesített, ki egyszermint a közigazgatási bizottságban a posta-ügy előadásával is megbízott.

A bizottság üléseit minden hó első felében megtartotta, s ezeken a beérkezett ügydarabokat számszerint 638 at és pedig igen csekély kivétellel ülésről ülésre elintézte, s a kiadványozás foganatosítása is a legkielégítőbb pontossággal eszközöltetett.

Az ügydarabok minőségét tartalmazó kimutatást I. szám alatt mellékelve tiszteletteljesen jelentjük:

az 1881. évi LXIII. t. cz. 1-étől §-a 9. pontja Kis-országi községek Nógrádmegyéből, Pest, Pilis, Solt és Kis-Kun megyékbe átkebelezetési rendelve, az ezen községek érdeklő közigazgatási ügyiratok átadása illetve átvétele céljából a két megye által megbízott köldött-ség az ezen községek illető árvaügyeket, mint pénzeket, ugyazint megyei levéltárban, mint a járás szolgabíró-nál folyamatban volt ügyiratokat a folyó évi február hó 22-én átadván, és átvéve, az átkebelezést tényleg foganatosította; mely eljárásról felvett jegyzőkönyvek megőrzés végett a megye levéltárába elhelyeztettek.

Megyének központi, mint járási tisztviselői hivatalos kötelességeiknek a lehetőségekig megfelelni igyekezvén, közigazgatásunk általános ügymenetében fenakadás nem volt észlelhető.

Megyének központi pénztárában kezelt házi illetve javadalmarási közmunka váltásiági segédelmi, magán, betegápolási, s egyéb — mint ajegyzői nyugdíj, s kórházi — alapok alapszámunk által havonként megvizsgáltván, mindenkor rendben és szabatosan kezelve találattak.

Közegéségi állapotunk úgy az emberi, mint állati egésségre nézve általában véve elég kedvezőnek mondható, s ámbár számos községben járványkint uralgott gyermekek között a kanyaró, vörheny, himlő, sőt természetes emberi himlő is a haláloság általános számaránya még is csekélynek mondható, mintán a kellően alkalmazott szabályos orvintézkedések és orvosi gyógykezelés azok terjedését meggátolván, rövid időközben megszűntek.

A hasznos házi állatok mentek voltak a ragályos és járványos bajoktól; a lovak között helyenkint felmerült rüh és egy-két esetben előfordult akonykór a megfelelő intézkedések következtében csak szörnyűségek maradtak.

Az egészségügyi ügyvel összefüggésben lévő népesebb településeket a következőkben tüntetjük elő: a múlt év folyamán alatt született házasságok száma 1806 volt; született 7732 gyermek, kik közül 3925 fiú, és 3807 leány; a meghaltak száma 7032; s így ezt a születettek száma 700-al múlja felül.

Közbiztonsági állapotaink teljesen kielégítőek voltak, s e részben rendkívüli, vagy szigorú intézkedések szükségére nem fordult fenn.

Fegyelmi vizsgálat rendeltetett Hartvich Ferencz losonczy járás főszolgabírája ellen, a községi számadások betérjesztése körül tanúsított késedelmes eljárása miatt, a folyó évi 46. sz. közgyűlési végzéssel, mely eljárás azonban még folyamatban lévén, az eredményt ez által még nem jelenthetjük; és

Balás Sándor árvaszéki írnok ellen zsarolás, és hivatalos kötelesség mulasztás vádja miatt, mely eljárás még szintén folyamatban lévén, az eredményt annak bejelentése után bejelenteni kötelességünknek ismerendjük, egyéb, részint a szolgabírák, részint az alispán által saját hatáskörében elintéztett fegyelmi ügyek csokelyebb jelentésük lévén, különleges felsorolás nem igényelnek.

(Folyt. köv.)

A vicinális utak építése és fenntartásáról és a vicinális közmunkáról szóló szabályrendelet.

1. Általános határozatok.

1. §. A megye közigazgatási bizottsága által megállapított vicinális utvonalak kiépítésére és fenntartására a vicinális közmunkaerő fordítandó.

2. §. A vicinális közmunka kötelezettség a törvényhatósági (megyei) közmunka tartozás alapján annak felében állapíttatik meg.

3. §. A vicinális közmunka tartozásnak legalább egynegyedrésze pénzben váltandó meg a megyei közmunka váltságáig, megváltatván része pedig természetben dolgozandó le.

4. §. A vicinális közmunkaerő és váltság kezelését, nyilvántartását és felhasználásának közvetlen vezetését és ellenőrzését az e célra a községek vagy község-csoportok által választott útfelügyelők a járási utbiztos útmutatása szerint eszközölik.

5. §. A vicinális utak építési és fenntartási munkálatainak sorrendje és mérvének meghatározását a munkálatok célszerű és gazdaságos végrehajtását, valamint a járási szolgabíró útfelügyelők és utbiztos munkádósa fölötti felügyeletet és ellenőrzést minden járásban a vicinális utak ügyeit intéző bizottság teljesíti.

6. §. A vicinális közmunka tartozás a megyei közmunka összeírásra használt íveken e célra nyitott külön rovat alatt a megye számvonósa által állapíttatik meg, és ezen összeírások megfelelő kivonatai a járási főszolgabíró útján az illető útfelügyelőknél küldetnek ki, kik azokból az illető község vagy község csoportok váltság összege és természetbeni tartozásának útvonalonkénti kimutatását elkészítve, azt felülvizsgálat illetve jóváhagyás végett az intéző bizottságnak betérjesztik.

7. §. A vicinális közmunka váltság díjakat a megyei közmunka váltsággal egyszerre és ugyan egy alkalommal, de külön fizetési lajstromok alapján a községi bíró szedi be, és a bezedett összegeket a fizetési lajstrommal együtt az útfelügyelőnek nyújtja mellettt átadni és ezen nyújtást a megyei közmunka váltságra kifizetett számadási határnapokon a járási főszolgabírónak bemutatni köteles.

8. §. A vicinális természetbeni közmunkaerőt az illető útfelügyelő felhívására mindenkor a község bírája rendeli ki.

9. §. Ha az útfelügyelő felhívására a községi bíró a vicinális közmunkaerő kirendelését és a váltság bezedését és átadását, vagy éppen nem, vagy nem a kellő időre eszközölve, az útfelügyelő jogosítva van a járási főszolgabíró intézkedését kikérni.

10. §. Azon közmunkaköteles, ki vicinális közmunka váltságdíját az év utolsó negyedével teljesen lenom fizette, a hátralék után a befizetés napjáig számlázandó 6-azastól késedelmi bírság alá esik, mely bírság a községi bíró által bezedendő és a vicinális útalap javára külön nyújtja mellettt az útfelügyelőnek átadandó, ki azt külön rovat alatt nyilvántartja.

11. §. Azon közmunkaköteles, ki természetbeni vicinális közmunka tartozását az év végéig vagy éppen nem, vagy nem teljesen szolgálta le, a hátralékos tartozásnak megfelelő kétszeres váltságdíjat köteles bírságként az előbbeni §-ban jelzett módon a vicinális út alapba befizetni.

12. §. A vicinális utak kiépítése rendszerint a megállapított úthálózatban megjelölt kezdőpontonól p. o. állami, vagy megyei úttól kezdendő meg és a használt megnevezés irányában folytatódólagosan hajtatik végre. Ezen elvől való eltérés rendkívüli esetekben csak

az intéző bizottság ebbeli indokolt határozata alapján engedhető meg.

23. §. Hogy a vicinális utak építése eredményesen eszközölthessék, az egy útvonalra csoportosított községek összes vicinális ereje összpontosítandó a kiépítendő szakaszon vagy helyen mindaddig, míg az teljesen be nem fejeztetik.

14. A vicinális természetbeni közmunka kötelezettség lerovásánál nem a munka színhelyén eltöltött napok, hanem az e részben a járási utbiztos által a távolság és különböző helyviszonyok tekintetbe vételével készített munkafeladatok végrehajtása voendő alapul.

15. A vicinális közmunkaerőnek más utakra való felcserélése, vagy a megállapított csoportoktól eltérő felhasználása nem engedhető meg.

16. A házi kezelés mellett nem eszközölhető nehezebb út vagy hidépítéseknek vállalkozás útjáni biztosítása, valamint a vicinális utak építése és áthelyezése céljából szükséges földterületek kártalanítása vagy kisajátítása körül a megyei utaknál megállapított eljárás követendő.

(Folyt. köv.)

A debreczeni dalárverseny.

Lapunk olvasói talán bővebb értesülést is szeretnek a debreczeni dalárversenyről a fővárosi napilapok útján; mindazáltal nem tartjuk feleslegesnek, ha arról a „Nógrádi Lapok“-ban is feljegyzünk egyet mást, főleg olyat, mi közvetlenül megyei dalárdáinkat közelebből érinti, s melyekről a napilapokba csak átfutólag lehetett szó.

A debreczeni dalárversenyről általában szólva, szakértői vélemények után, egész határozottan mondhatjuk, hogy a hazai magyar dalművészet nagymérvű haladást s egyes kiváló dalárdák (a pécsi, losonczy, miskolci stb.) a művészet magaslatára emelkedtek. Aki méltányolja a dalművészetet, aki tudja azt, hogy a dalművészet hőmérője a nemzeti műveltségnek, az bizonyára örömmel vesz tudomást hazánk dalművészetének haladásáról, melyről a debreczeni dalárverseny fényes tanúbizonyságot tett. — Az öreg Erkel Ferencz, hazai dalművészetünk nevezetese, ki a szépművészetet ennek bölcsőjéül kezdve kíséri, örökönyöket sirt, mert megérte nemcsak azt, hogy Magyarországnak önálló dalművészetet lehetett teremteni, hanem azt is, hogy ezen művészet erős gyökeret vort, megismosodott s versenyképes a civilisált államok dalművészetével.

Aug. 17-én volt a kiváló dalegyletek versenye, melyre 14 egyület pályázott, hogy nemes versenyre kelve, a babért elnyerhesse. Ezek közt volt a losonczy dalegylet is, mely sorabizás folytán 7-iknek lépett fel. Nagyon természetes, hogy mi nógrádiak leginkább a losonczy dalegylet iránt érdeklődtünk. Feltettük régi becsületét! Annnyival inkább, mert már tudomásunk volt, hogy a pécsi, miskolci, szegedi és szathmári dalárdák kinttől készülték el a versenyre. A verseny megtörtént, roppant érdeklődés mellett, egyes dalárdákat, amint elhangzott Balza „Ébresztője“, (a kitűzött verseny darab) többször kihívták, (mi a losonczyakat 5-ször hívtak ki.) Az élvezetes verseny után vacsora volt a „Bikában“, Debreczen városának nagy-szerű vendéglőjében. Itt tág tér és alkalom nyílt a kölcsönös eszmecserére s a közvéleménynek, melyre a jurynek okvetlenül hallgatnia kell, előkészítésére. Itt volt Kovács Sándor is, a losonczy dalegylet egykori karmestere; ezzel csupa pajzánágból fogadást tettünk, még pedig 10 trabuco szivarba, hogy a losonczy dalegylet az első díjak közül nem nyer. Azonban, — örömtünkre — a fogadást elvesztettük, mert a losonczy dalárda megnyerte a 2-ik pályadíjat, a debreczeni bölgyek pompás ezüst serlegét! — A 10 trabucót Kovács Emil úr édes keserűséggel fogja elszívni, — nemde? — Az első díjat a pécsi, a 3-díkat a miskolci dalegylet nyerte el.

Másnap 12 dalárda versenyzett szabadon választott darabokkal 5 pályadíjra. Nyertesek lettek: a kolozsvári dalkör, a szegedi, a szathmári, a kolozsvári polgári dalegylet és az ungvári dalárda.

A 2 első versenynap után következett az országos karmesterek vezetése mellett. Ebben 32 dalárda vett részt. Ezek között méltán kiemelhető ismét a losonczy és a b-gyarmati dalárda, mert az országos dalárdákhoz a legjobb és legképzettebb erőket szolgáltatották. Az országos verseny volt a fénypontja a debreczeni napoknak. Közel ötszáz dalár hangja művészi harmóniába olvadt össze, s felséges hatást gyakorolt a roppant számban megjelent hallgatóságra.

A dalversenyeket naponta közgyűlések előzték meg, melyeken elhatározatott, hogy a legközelebbi (1884-diki) dalárverseny Miskolcon fog megtartatni; pályadíj tűzetett a királyhymusra, mely már Miskolcon fog előadatni. Megválasztattak a tisztviselők,

nevezetesen, elsőül: Barthai Ede, alelnökül: Simonffy Kálmán, titkáru: id. Ábrányi Kornél, pénztárnokul: Engesser Mátyás, tiszteletbeli országos karmagynul: Erkel Ferencz és országos karmagynul: Huber Károly; megválasztott tovább a központi és vidéki választmány. A vidéki választmányba megyékből beválasztattak: Garam Jenő a b-gyarmati dalegylet elnöke, Kovács Sándor a losonczy dalegylet elnöke, és Kovács Emil a losonczy dalkör karmestere.

Aug. 20-ka volt a dalárversenyek utolsó napja Debreczenben, s ez volt a legfényesebb és legemlékezetesebb nap. Az országos dalárdák összejöttek a reformatus collegium nagy udvarán, s ott a 3 ezeret meghaladó népek elnékeltek még egyszer az országos dalárdákat. A nép rajongott a hatás alatt. — Majd este a művészek díszhangversenye tartatott meg, melyen a mi Petykó Imrénk is aratta a babérokat kedves hegedűjátékával. — Ott volt Pálmai Ilka is, s néhány gyújtó magyar dallal elbájolta a debreczenieket. Ez alkalommal Pálmai Ilka megígérte, hogy legközelebb B. Gyarmatra is eljön ismét. A gyarmatiak nagyon megtetszettek neki; de ő is a gyarmatiaknak.

A művészek díszhangversenye után következett a bál az „arany bika“ újonnan épített dísztermében. E terem ritkítja párját, nem nagyságra, de a művészi alkotás és a pazar fényre nézve. Ez a terem a roppant nagy fogadóval együtt Debreczen város tulajdonát képezi, s a debreczeniek félmillió forintot áldoztak — ezen colossális épület renoválására.

A díszbál hangos jó kedv mellett reggeli 5 óráig tartott, s résztvevő nógrádifaink itt sem maradtak hátra, itt a táncművészetében excelláltak.

Még egyet! Az ottani rendezőbizottság nem volt tekintettel arra, hogy a jelentkező dalárokat társadalmi állásuk szerint szállásolja el. — (Valószínűleg azért, mert hisz a debreczeniek — a zsidók kivételével — mind vendégszerető polgárok.) Így történt az, hogy egyikünket vagy másikunkat egy egy szűzszobához, vagy szappanoshoz szállásoltak be, kik pedig (elég hibásan) arrogáltak, hogy hasonlítani egyénekhez szállásoljanak be. Azonban édesen csalódtunk, mert azt vettük észre, hogy a debreczeni civisek nagyszerű emberek, s becsületességük és őszinteségük mellett oly sajtáságos polgári jelleggel és qualificációval bírnak, hogy velük valóban kedves az érintkezés és társalgás, és csak náluk lehet megizlelni — — — a jó debreczeni kolbászt és töltött káposztát!

Ipoly-ság, aug. 23.

Szomorú tisztelet teljesíték, midőn két szomszéd megyénk közös lapjában értesitem azok közönségét Nógrádmegye egyik hozzánk szakadt jeles tehetségű fiának sípeki Balás Géza Hontmegye árvaszéki elnöke, helyettes elnöke és a megyei bizottság választott tagjának f. hó 20-án életének 36-ik, buzgó tiszti működésének 10-ik évében, hosszas betegeskedés után történt gyászol kimúlásától.

Egyike lévén a boldogult nemcsak legszorgalmasabb tisztviselőinknek, de egyik legkedveltebbje társadalmi életünknek: valamint közszerepléssel találkozott életében, ugy közszereplést kísért őt sirjába is. Testének folyó hó 21-én itt történt bezedése alkalomával, szebbnél szebb koszorúkkal borított, megyei díszöröktől környezett díszes koporsóját gyászhaborult özvegyén (Bolgár Ilonán) sógorain s egyéb számos rokonságon kívül mindenrendű és hitvallásu nagy közönség állta körül, mely körül nem egynek szemében láttunk könnyeket hullatni az egyház gyászénekei alatt.

Koszorúkat küldöttek a mennyire kivételtek a különféle szép szalagok fölírásából: a hontmegyei tisztikar: „szeretett tisztársának.“ Bernádyi Dénes árv. elnök: „kedves pályatársának.“ A hontmegyei kaszinói társulat: „volt igazgatójának.“ Hede-vary Antal: „kedves volt segédjének.“ Tóth Lajos és Paczoly Gyula: „szeretett barátok és pályatársunk.“ Ezekon kívül: A gyászoló özvegy, az elhunyt anyósa, Bolgár János és családja, Bolgár Endre, a (nógrádi) Balás testvérek külön külön; Luka Pál, Nagy Sándor és neje, Gerhardt György és neje, Schiller Antal és neje, Allberger György és családja stb.

A bezedelést követett éj alatt a koporsó a boldogult Nagy-Csalomáira vitetett, hol f. hó 22-én ismét díszes egyházi szertartás s részben új gyászoló rokonság és közönség általános részvete mellett az ősrégi templom romjai mellett örök nyugalomra tetetett. Áldás és béke hamvaira!

r. i.

Nógrádmegye gazdasági együletének terménykiállító bizottsága következő felhívásokat intézi: 1. Nógrádmegye termelő közönségéhez! Nógrádmegye gazdasági egyesülete f. é. október hó 1. 2. 3. és 4-ik napján Balassa-Gyarmaton a megye székházában terménykiállítást rendezend.

Ezen kiállítás mindazon tárgyakat, melyek Nógrádmegye gazdaságossága által természetnek, egy a gazdasággal rokon neműeket felöleli. — Rég óhajtott jogos vágyakat akarunk ezzel betölteni, midőn alkalmat nyújtva termelőink eme igényeinek kielégítésére törekedünk.

E termény kiállítás tehát a legszebb remények-től táplálva néz megvalósítása elébe, nem szükségeltetvén egyéb, mint gazdaságosságnak mennél tágasb körhöz érdeklődése és részvétele. S hisszük, hogy ez sem maradand el, hiszen megyénk területén bátran mondható minden termény képviselve van mi drága honunk földjén fellelhető.

Célul tűztük, hogy kiállításunk által tanuljunk, mert itt nemcsak a legkiválóbb gabonanevek, rokon-neműek vagy borok lesznek kiállítva, de igenis bármily kevésbé sikerült természetmennyit is szívesen felveszünk — amaz a jobb fajok meghonosítására s nagyobb eredmények elérésére ösztönözend, míg emez által kitanulva hibáinkat — azok javításán törekedhetünk.

Fel tehát termelő polgártársak! Karoljuk fel e kiállítást, állítsunk ki mennél többet, jobbat és szebbet mi semmi áldozatba sem kerül, s mutassunk be mit kezdünk munkája folytán a gondviselés nyújtott, miáltal egymás oktatói s ez által saját magunk s közvetve kedves hazánk javának előmozdítói lehessünk.

II. Nógrádmegye hölgyeinek!

A nemes s minden szépnek, tündösnek felkarolása, érvényre emelése s kivitele leginkább honleányaink fáradszatos s tapintatos buzgalmanak kifolyása.

Amiért is hölgyeink eme erényei bennünk mindenkor a legerősebb bizalmat keltették és keltik, — s nem eredménytelenül. Ki ne fordulna tehát ügyének kivitelében, — kivált ott, hol közérdek forog fenn, — eme nevezetes tényezőkhöz.

Nógrádmegye hölgyei e szép tulajdonokat hagyományként öröklék, s mi, mint ezeknek tanúi bála-érzettől áthatva, óhajunk egyik legfőbb vágya e nevezetes tényezőkhöz, hölgyeink páratlan ténykedés-nek megismertetésére mennél tágasb tért nyitni. — Jelen alkalommal is a nógrádmegyei gazdasági egyesület október hó 1, 2, 3 és 4. napjain terménykiállítás rendezve, annak rendező bizottsága hölgyközön-ségünknek a gazdaságkodás terén elért eredmények bemutatására szíves készséggel helyt nyújtani nemcsak ígérkezik, sőt hölgyeinknek a részvételre legmelyebb kérését nyilvánítja.

A gazdasági egyesület kiállítást rendező bizottsága tehát egész bizalommal járul e megye hölgyei-hez a midőn felkérést intéz, hogy a kiállítás azon csoportjába, mely a konyhakertészeti s hasonló termésményeket, egy a különféle gyümölcskészítményeket, u. m. aszalt, befőzött és párolt gyümölcsöket s mindenféle gyümölcsnedveket, izeket, kocsonyane-műeket, sajtokat stb. felöleli, mennél nagyobb számban tárgyakat beküldeni szíveskedjenek.

Reményünk erős, hogy hölgyeink eme kérelmünk folytán a közjó iránti érdeklődésüknek — mit a mult-ban nem egyszer tapasztalhatánk, — most is kiemelendő tanujelét adandják, miért is köszönetünket tolmácsolni már eleve bátorodunk.

A terménykiállítást rendező bizottság

Adakozás a balassa-gyarmati önkéntes tűzoltó-egylet zászlajára.

(Folytatás.)

9. Kubányi Ilona és Margit ivén: Kubányi József 1 frt 10 kr, Kubányi László, Simko Frigyes, Zsolnay, Ebenfűrer Lajos, Benedek Soma, Iovag Imády Károly, Szabó, Schwarz Gyula, Aninger Gyula, Dr. Feledy Ferencz, Karlik János, Szabó Vilmos, Mandány Alajos, Hoppner Gyula, Pajor István, Aninger László, Kubányi Béla, Kubányi Lajos 1—1 frt, N. N., Silberer Ignác, J. M. Herczeg 50—50 kr, Veres Miklós 40 kr. — 10. Ráth Lászlóné ivén: Ráth Lászlóné, Schulcz-Ráth Marianna, Ráth Béla, Vannay-Ráth Anna 1—1 frt. — 11. Bohus Gizella ivén: N. N., Melna Géza, N. N. 1—1 frt, Kék István, Ambrózy, N. N., N. N. 50—50 kr, F. F., Herczeg Fülöp, Weisskopf József X. Y. 40—40 kr, Makkay Sándor 30 kr, E. L., Galgóczy Antal 20—20 kr. — 12. Szabó Ilonka ivén: Kubányi László, Blaskovics Ferencz 2—2 frt, Szabó János, Kohn Lipót, Havas Gyula, Dr. Feledy Ferencz, Karlik János, Ticky Károly, Barényi Antal, Neuzádell József, Konrad barátai, Ösv. Szabó Ferencz 1—1 frt, Benedek Soma 50 kr, Dasinszky 30 kr, N. N. 20 kr. — 13. Mezey Róza ivén: Hanzély Márton 2 frt, Köröm, Elfer Samu, Aninger Ferencz, B. Hoppner Gyula, B. J., Zsolnay, Kubányi László, Bakó István, Ticsánzky Árpád, Veres Miklós, Hattser Gyula, Kohn Lipót, György Pál, Gölka, Madách, Detrich, Egl-mayer, Dr. Heksch József, Szentmiklós György, Steller, Lepesky, Kovács Ákos, Aninger László, Mandány Alajos, Kubányi Béla, Hőcher, Simonyi Dénes, Ticsánzky Árpád, Jakobovics, Paarig tisztartó, N. N., Detrich Károly, Holub Károly, B. t., Weinberger, Albert, N. N., Gardik Sándor, Zerkovits Lipót, Olvasatlan, Olvasatlan, Turánzky 1—1 frt, Opita Károly, N. N., Feltsak, N. N., N. N., X. Y., N. N., Olvasatlan 50—50 kr, Balassa György 40 kr, Zádubán A. Dasinszky, N. N. 30—30 kr, X. Y. Z., Oroszlányi 25—25 kr, N. N., B. Soma, N. N., Sz. K., Setell Albert, Mezey Ágnes, Horváth Horác, Himler 20—20 kr, Holub Károly

10 kr. — 14. Léva y I l k a ivén: Feledy Ignác, Milovan A., Kohn Ármánó, Kohn Leopold, Makkay László, Hoppner Gyula, Kapor János, Ifj. Elstner Ferencz 1—1 frt, Kohn Adolf, Fábry János, Weiss A., Gruber Károly, Polatschek, Kohn Mór, Mettinge Albert, Bergsallier M., Seban Lajos, Hidégi Béla, Milovan, Tomia, N. N., Zerkovits János, Kubányi László, Streizinger N., Varga István 50—50 kr, Tüsterhelt 40 kr, Lehr Ferencz, Steller N., Himler Adolf, Makkay Sándor, Magasházy Mihály, N. N., N. N. 30—30 kr, Löffler Áron, Francia kinaszony, Rigótz, Lövinger Dávid, Benedek Pirkász, Böhm Lipót, Schönfeld Adolf, Ifj. Himler Ede, Trifkál Józsefné 20—20 kr. — 15. Rosenbaum ivén: Rosenbaum Zeigmond 3 frt. 16. Kasza Gizella ivén: Korodinyi Gyula, Cséfalvay István, Majthányi Ottmár, Kasza Gizella 1—1 frt. — 17. Gaál Erzsébet ivén: Gaál Lajos, Komereit Gyula 1—1 frt, Id. Schulcz Lajos, Magasházy Mihály 60—60 kr, Ösv. Blau Netty, Gescheit Armin, Paudler Lipót, Okolicsányi 50—50 kr, Makkay Sándor, Olvasatlan 30—30 kr, Olvasatlan, Weiss Bertalan, 20—20 kr, Kohn. Rap István, Gyula, Weiss, Munk Adolf, Lutzády 10 kr. — 18. Helmecey Berta ivén: Szentmiklós György, Szabó Vilmos, Deasewy Elek, Selmecei Sándor, Selmecey Berta 1—1 frt, B. t., N. N. 50—50 kr, X. Y. Z. 20 kr, N. N. 10 kr. — 19. Fábry Jánosné ivén: Ösv. Janukovich Aurel, Steller Antalné, Huszár Béla 1—1 frt, Hannu Mária 80 kr, Petrovics Mátyas 70 kr, Bogdán Mihályné 60 kr, Ösv. Kubányi M., N. N., Figler József, Filler Lajosné 50—50 kr, Szokosk Antónia, Szalay István, Váczy Ferencz, Szekes Sándor, Valaki 40 40 kr, Rády István 30 kr, N. N. 20 kr. — 20. Hattser Margit ivén: Hattser Lajos, Detrich, Veres Ernő, Eglmayer Adolf, Styaszni Antal, Tamaskovics, Madách Károly, Baintner Arnold, Markovics, Szilassy Kálmán, Andrásy, Török Zoltán, Pajor István, Ifj. Elstner Ferencz 1—1 frt, Komjáthy Károly, Olvasatlan, N. N., Schwarz S. 50—50 kr, K. V., P. P. 30—30 kr, N. N. 20 kr. — 21. Baldenvég nővérek ivén: Id. Baldenvég József, Kubányi Béla, Szommer Károly, Mezey Gyula, N. N., Havas Gyula 1—1 frt, Leitner A., Kubányi László, Gardik Sándor 50—50 kr, Ebenfűrer Lajos, N. N., Gescheit Armin, N. N., Szódy Mór, N. N., Makkay Sándor, N. N. 40—40 kr, N. N., Silberer Ignác, Elfer Dávid, Stiller Jónás 30—30 kr, N. N., N. N., Himler Adolf, Rigótz Ferencz 20—20 kr, 22. Mikovényi Gizella ivén: Farkas Ferencz, Hanzély Márton, Kohn Lipót, Sacrény Gábor, Eglmayer, Szilassy Kálmán, Kazinczy Gábor, Reményi Károly, Mikovényi Gizella 1—1 frt. — 23. Madách nővérek ivén: Madách nővérek 3 frt. — 24. Kemény Gáborné ivén: Kemény Gábor 50 kr. — 25. Dr. Kohn Kálmán ivén: Dr. Kohn Kálmán, Bárány Edéné 1—1 frt, Sle-singer Etel, Klein Rosalia, Gutfreund Péter 50—50 kr. 26. Garam Jenőné ivén: Garam Jenő 1 frt. — 27. Dr. Heksch Józsefné ivén: Dr. Heksch József 1 frt. — 28. Latkóczy Rezsőné ivén: Latkóczy-Sóky Otília, Latkóczy Rezső 1 frt 50 kr—1 frt 50 kr, Ifj. Latkóczy Rezső, Latkóczy Margit 50—50 kr. — 29. Melicher Ferenczné ivén: Melicher Ferenczné 1 frt. — 30. Harnos Gáborné ivén: Báró Majthányi László és Lászlóné 5 frt, Harnos Gáborné 10 frt, Piróth Károlyné, Uj-helyi, Boldizsár, Baintner Arnold, Pethes Béla 1—1 frt. — Dr. Bercselli Henrik ivén: Dr. Bercselli Henrik, Bercselli Lipót, Dr. Bercselli Henrik 3—1 frt. — 32. Taub Emilia ivén: Nány Vilmos, Q. K. K. K., Taub Armin, Hidégi Béla 1—1 frt, Helrich János, Aninger László, Spitzer Jakab, Jaulusz Ferencz, Benedek Soma, Kubányi László, X. Y., Kék László, N. N., Melna Géza, Kohn Lipót, Waldmann Márk, Köröm 50—50 kr, Török 40 kr, Zolnay, Ganzell József, K. A., Rezei, Jelinek, Ungár J., Kedvesy Lajos 30—30 kr, N. N., Veres Miklós, N. N., X. Y. Z., K. V., N. N., N. N. 20—20 kr, Makkay Sándor, N. N. 10—10 kr. — 33. Molnár Jánosné ivén: Molnár János 1 frt, H. B. 20 kr. — 34. Szerény Irén és Margit ivén: Gellén Endre, N. N., Árvay Béla, Vincze Károly, N. N., Ifj. Török Sándor, Hoppner Gyula, Hanzély Márton, Tantossy Emil, Dr. Feledy Ferencz, K. A., Hell Augusta, Breidaver Alajos, Simonyi Kálmán, N. f. 1—1 frt, Luby Sándor 60 kr, N. N., Révay Zoltán 50—50 kr, Bakó Szekerke István 40 kr.

(Folytatás következik.)

Hírek.

Vettük a következő nászhírt: Özvegy okolicsnai Okolicsányi Józsefné szül. nagycsepceúyi és mutnai Wladár Szidónia, örömmel jelenti fiának okolicsnai Okolicsányi Gyulának, nagycsepceúyi és mutnai Wladár János és neje szül. privigyei Priviczky Otília leányukkal, nagycsepceúyi és mutnai Wladár Violával történendő egybekelését. Az esküvő f. évi szeptember hó 12-én d. u. 6 órakor Sámsonháza fog megtartatni.

Pálmay Ilka asszony alig pihente ki a debreczeni út fáradsálmait, már ismét B. Gyarmatot szerencsétlenül vendégszereléssel. Aug. 24-én d. u. fél-egyor érkezett városunkba, éppen akkor, midőn a gentry fogadtatására készült, mivel a művésznőt csak d. u. 3 óra felé várták, s így az ünnepélyes fogadtatás terve meg hiúsult. — Pénteken a „Székházakban“ Cseresnyei Alfréd szerepét zsúfolásig telt ház előtt játszotta. Szombaton a „Huszárcsinnyben“ lépett fel. A kedves művésznő ma távozik el.

Balassa Károly színtársulata holnap, azaz f. hó 28-án tartja meg búcsúelőadását s ezután Losoncra távozik. Mig egyrészt a búcsúelőadást melegen ajánljuk városunk közönségének figyelmébe, másrészt el nem mulasztathatjuk, hogy a losoncziakat ne figyelmeztessük e színtársulatra, melynek több derék tagja van, s föl se kérjük annak buzgó pártolására.

A megyei gazdasági egyesület tegnap igazgató választmányi ülést tartott, melyen Seitovszky János elnöklöte alatt Fáy Albert, Fajnor Sándor, Hanzély László k. t., Harnos Gábor, Kacsokovics Lajos, Madách Károly, Orosz Miklós, Reményfy József, Tillman Károly, Baintner Ottó és Reményi Károly vettek részt. A nagyérdemű tárgysorozatról időrövidsége miatt csak jövő számunkban fogjuk a közönséget értesíteni.

Figyelemztetjük népünk vezetőit, hogy most midőn nagyokára kútyó gabnatermő szentendével dicsekedhetünk, s a külföldi kivitel is emelkedőben van, a tanulatlan népet istétek a világossággal fel azíráni, hogy gabnáját ne ár, de súlymérték szerint adja el a kereskedőnek; mert így jóval nagyobb árat illetőleg hasznat érhet el, lévén gabnájuk igen súlyosak, s a kereskedés is emez igazságosabb alapszakra fektetve. Papok, tanítók, körjegyzők, midőn a nép javát mondják elő bármely téren, önmaguk és az állam érdekének is szolgálatot tesznek; mert hogy a mindenféle adózást megbírja a nép, gondoskodni kell a jövedelmi források mindenkép való fokozásáról is. R. K.

A fürdő-évadot (sáimont) illetőleg a fővárosi lapokban mindenhol azon jelentést olvassuk, hogy az. István nappal az évad első része befejezést nyert, s a második rész, mely azonkívül, hogy a lakosokból leszállított áronak adnak ki, ezebb időjárásal kecséget, mint az első, külföld okos példája szerint egész a szűret idejéig kiterjesztetik. — Méltó, hogy ugyanezt alkalmazásba vegyük Zselyt illetőleg is; — aki eddig rá nem ért, igyekezzék felhasználni a gyógyfürdőt, míg a szép meleg idő tart.

A helyb. tűzoltó egylet kiküldöttei: Mandány Alajos, ifj. Schulcz Lajos, Burinss Mihály és Dr. Heksch József aug. hó 24-én tisztelgtek Madách Károlyné önnagyságánál, mint aki Gr. Forgách Antalné ökegyelmességét, ennek gyászja miatt, a szept. hó 10-ki rázó-lőszentelési ünnepélyen helyettesíteni szíves lesz.

Tanárválasztás. A b-gyarmati közégi iskolázték a Chikán Mihály elhalálozása folytán üresedésbe jött polg. iskolai tanítói állomást aug. hó 19-én töltőre be. A választás Hanzély László kiküldött közigazgatási bizottsági tag elnöklöte alatt ejtetett meg. Jelentkezett 12 jelölt. Ezek közül, tekintettel a városi közgyűlés által kimondott elvre, hogy t. i. a latin nyelvből képesített egyén választassék, Szoboszlai Mór, kolozsvári gymnasiumi tanár választatott meg, ki a latin nyelvből képesítve van. Ezen elv miatt történt az, hogy ismert jeles ifjaink, (Bécsy Jenő, Luby Sándor, és ifj. Török Sándor) a választáson mellőztettek, pedig meg vagyunk gyűződve, hogy bármelyikük az állomásnak hivatottsággal és kitűnően felelt volna meg. Jobb szerencsét kívánunk nekik! Szoboszlai úr elcsúcsításáról eddig csak a bizonyítványok beszélnek, s örülni fogunk, ha benne nem csalódnak. — A tanító-női állomásra: Benczenleitter Leontin, Laogh Hammer Franziska és Szalay Benjaminsé jelöltettek ki.

Felső nevelő intézet Győrött. Özvegy Csikán Konrádné urbölgy — mint értesülünk — f. évi szeptember hótól kezdve Győrött felső leánynevelő-intézet nyit 10—14 éves leányövendékek számára, akik a háznál bonlakást, teljes ellátást, gondos nevelést és magánoktatást nyerhetnek a német, francia és angol nyelvekben, zongorában s énekekben, rendszeres tanulmányokat pedig a helybeli állami polgári leányiskolában nyilvánosan végzik, illetőleg oda bejárnak. Az intézet helyisége Győrött, Deák utca 8. szám alatt, egyházas helyen, czélszerű, tágas helyiségekkel bir s ezen csúdra van felbérelve. Személyes megkeresésre vagy irásbeli tudakozódásokra készséggel ad bővebb felvilágosítást az intézet tulajdonosnő. Az intézetet ajánljuk az érdeklődő szülők és gyámok figyelmébe.

A sziráki aug. 13-ki nyári mulatság alkalmával, az ottani kisedő-járára következő felfűzések történtek: Gr. Degenfeld Lajos 18 frt, Boró Pál 10 frt, Szatmáry Miklós 10 frt, Schassberger Rudolf 9 frt, Negro Adolf 8 frt, Dessowffy Ottó 4 frt, Schönáig-nerné 3 frt, Gr. Wilczek Ede 2 frt, Aninger László, Garam Jenő, Méhes József, Saxinger István, Borhy Antal, Fein Józsefné, Fein László, Luby Károly, Miska W., Kohn Armin, Ehrenreich Lajos, Szegedy Gyula, Freyó Nándor, Moravcsik V., Kulber Ferdinand, Gutfreund Márk, Arenstein József és Mérihay János urak 1—1 frtot.

Bácsben a 10-ik nemzetközi gabnavásár szept. 6. és 7-én fog megtartatni a világkiállítási palotában.

Örvendős tudomásul hozzuk az asiránt érdeklődő közönségnek, hogy a nm. vallás és közokt. m. kir. ministerium f. é. augusztus 7-én 20,102. sz. a. k. rendeletével a helybeli állami elemi népiskola r. k. hitoktatás teljesítéséért az itteni adóhivatalnál havonkénti részletekben felszandó a vallásalapból évi 200 frtot méltóztatott t. Polák István begédlelkez urnak engedélyezni. — Így ezen évek óta fenforgó viaszos ügy, mely ezentul a derék segédlelkész úr hivatott kezeibe van letelve, valahára kedvező megoldást nyert és az illető hívek az állami iskola hitoktatására nézve tökéletesen meg lehetnek nyugtatva.

Az egyetemből. A budapesti kir. tud. egyetem mind négy karában a rendes beiratási idő szeptember hó 1-én kezdődik s bezárólag 12-éig tart; ezen időn túl már csak folyamodás utján beiratásnak van helye és pedig 3 napig Dékáni, 8 napig Rectori és ismét 8 napig ministeri engedéllyel. A szülőznő Csalévi

tanfolyamra a beiratások az orvoskari Dekanatusban (Üllői-út 1-56 szám) szintén szeptember 1-én kezdődnek és bezárólag 15-ig tartanak. A felvételi kellek 20-tól 40 évig terjedő kor, írás és olvasásbani jártasság község, erkölcsi bizonyítvány és keresztlevél.

A budapesti állami középipartanodában (VIII. k. ker. bodzafa-utca 28. szám.) a beiratások szeptember 1-56 napjától 15-ig tartanak.

A polgári iskolában a beiratások és előjegyzések az I. és II. leányosztályokba október hó 1., 2. és 3-án, a fiúk felvételi vizsgálata 4-én, a leányok felvételi vizsgálata 5-én, a javító vizsgálatok 6-án, az iskola megnyitása 7-én fognak megtartatni.

A helybeli római katolikus, úgynevezett nemzeti elemi népiskolában a beiratások az 1882-3-ik tanévre augusztus 30-ától szeptember 10-éig tartanak naponta délelőtt 8 órától 12-ig és délután 2-4-ig a nemzeti iskola épületében. A rendes előadások szeptember 10-ikén reggeli 8 órakor tartandó ünnepélyes isteni tisztelettel veszik kezdetüket. Tandij az egész tanévre 3 forint beiratási díj 30 kr. Szegénysorú szülők gyermekei, kik szegénységüket hiteltelen bizonyítják, nemcsak a tandij alól mentetnek fel, hanem legnagyobb részben ingyen tankönyvekkel is ellátnak látva. Az igazgatóság.

A szent Vinczéről nevezett irgalmas nővérek vezetése alatt levő helybeli leány iskolában a beiratás augusztus 27-én kezdődödni szintén szeptember 10-ig tart a rendszeres tanítás a tanévról szeptember 10-én a Szentlélek isteni segítségül hívásával történeendő megnyitása után veszi kezdetét. Vagyontalan szülők leánykái andijmentesen vétetnek fel.

Lang Hummer Franciska engedélyezett ö osztályú leánynevelő intézetében a beiratások f. évi aug. hó 28-án kezdődnek. A tanév megnyitása f. évi szeptember hó 11-én. Ugyiszint leányövéndékek felvételnek teljes ellátással beíratóknak.

A szügyi egyház a boldog emlékeztetés érdemében gazdag néhai báró Radvánszky Antal halála által megüresedett magyarhoni ev. ág. hitv. egyetemnek felügyelői nagyfőnökség hivatalt betöltése végett folyó hó aug. 13-án tartott közgyűlésén ő méltósága Péchy Tamás úrra, a tiszai ev. egyházkerület felügyelőjére szavazott.

Gyászhir. Hontmegye tisztikarának egyik tevékeny és tehetséges tagja, sipeki Balás Géza hunyt el aug. 20-án, férfikora délelőtt. Balás Géza Hontmegyének már 10 év óta közbecsülésben álló árvaszéki ülnöke volt, a tisztségének és a megye bizalmának utolsó lehetséges híve és lelkiismeretesen megfelelt. Temetése a hó 21-én Ipolyágon az egész város részvételével tartott meg. — A gyászjelentés következő: Szentmiklósi és óvári Pongrácz Lajos császári és királyi kamarás, mint Hontvármegye alispánja, a megyei tisztikar nevében, fájdalommal jelenti a megyei árvaszéki ülnöke, egyezsmint helyettes elnöke sipeki Balás Géza úrnak folyó augusztus hó 20-án délutáni 4 órakor, életének 36 ik, buzgó tiszti működésének 10-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászszimulát. A boldogultnak holt tetemei folyó hó 21-én délutáni 6 órakor fogják a római katolikus vallás

szertartásai szerint Ipolyágon beszonteltetni és 22-én délelőtt 9 órakor a nagy csalómi sírkertben örök nyugalomra helyezni. Áldás és béke legyen a sokat szenvedett jeles pályatárs hamvai felett!

Színházi látócső. Augusztus 20-án Shakespeare nek nagy szerző tragoediájában, a „Lear király”-ban gyönyörködünk, melyet Vörösmartyók költői lélekkel fordított le. Az oroszleány Tóth Antal (Lear) illeti meg, ki mindazon jelenetekben jeleskedett, mikor Learból az indulat beszél. Sikertelen alakította a királyt fokozatos megőrülését s abban a jelenetben is megérdemelte a művész nevet, midőn Tamással találkozik. Tóthnak annyi képessége van, hogy bármely nagy színpadra beválnék. Vele az est dícsőségén Liget Gy. Géza osztozott meg, kinek szegény Tamása, kit a gonosz szellemek üldöznek, kiválóan sikerült. Becsülettel állta meg helyét Gyöngyösy Etel is, mint Cordelia. Kövesy J. ki a boldog szerepét játszotta, szintén teljes elismeréssel szólhatunk. A hiányokat elhallgatjuk, mert valamilyen shakespearei műnek előadása nem gyerekjáték! — Augusztus 21-én, szent István király ünnepének alkalmából Tóth Kálmánnak „Dobó Katiczát”-ját játszották. Bizony csak „vasárnapi” darab ez is, melynek azonban volt értelme annak idejében hazafias reflexiói miatt. A színpad hibásan közölte, hogy a darab 1647-ben történt. Mert Eger várának dícső megvédelmezése 1552-ben, tehát szinte 100 esztendővel előbb történt meg. Egyébiránt magában a színdarabban is van kronológiai tévedés. Nyilván van a dolog, hogy Balassa Bálint báró, az első nagy magyar lyrikus, 1551-ben született Kétkőn. Nem volt ő részt Eger védelmében, de hát nem is vehetett részt, mert hiús akkor még csak két esztendő volt. A jeles költő 1584-ben, tehát Eger ostroma után harminczkét esztendővel vette nőül Dobó István-leányát, nem is Katiczát, hanem Krisztinát. E házasság sok szenvedést okozott neki, míg dícső halála, mely Esztergom vívásánál, 1594. május 20-án érte őt utól, le nem vette vállairól az élet terhet. Az előadás maga is „vasárnapi” volt. Legjobb volt Kövesynek Homonnaija. Többé kevésbé figyelmet érdemelnek Tóth Antal (Dobó), Balassa Géza (Katicza), Balassa (Balassa) és Kis (Sebestyén), ki ezáltal teljesen kielégített. Kisben van komikai érdeklődés. Az „egri nők” ellen sok kifogást lehetne tenőnk; ilyenekkel bizony bajos lett volna Eger várát megvédelmezni. — Augusztus 22-én „Az igmáudi kispap” másodszor, mégpedig bérletszűnetben került színpadra. Alig mertünk széttekinteni, attól félvén, hogy embert sem látunk a színházban. — Augusztus 23-án Tisztay Miksa jutalomjátékánál, Tóth Etelke fellépésével összekötve, „A falu rossza” került színpadra. Tisztay Miksa egészen helyes gyerek volt Gündör Sándor szerepében. Ő, a közönség kedvelte, igazi érzéssel játszott és dalolt. Valódi érzéke van ahhoz, hogyan kell a magyar népdalokat énekelni. Ennek a fiatal embernek, mint népszínműnek, szép jövője van. Tóth Etelke, úgy hisz-

szük, nagy fába vágta a fejszéjét, mikor Boriska szerepével birkozott meg. Nem könnyű szerep az! Mégis meg kell őt dicsérnünk a jó ügykezelésért, melyet a jelenetben kifejtett. Tisztay Károly (Valódi Gáspár) egészben vége maradhatos volt, ambar imitációt alaphozza esett a természetesség rovására. — Pálmai I. ki a asszony újból megérkezett kőrökbe. Isten hozza! Az ő vendégzerepléséről jövő heti referatánkban szólnunk, ha isten éllet. Bayard.

Heti jelentés a budapesti gabnatörsdéről.

(Steiner József gabona és bizományi ülete Budapestén.)
Budapest aug. 25.

A kedvező időjárás befolyása alatt az irányzat lanyhult. Az árak kisebb-nagyobb mértékben eszenvedtek. Külföldi kereset vásárolt, mit részben közlekedési intézetek bizonyos szállítási idénnek elő. Buzsa 25 krral csökkent, a kínálat talayomá, csekély vételkedv ellenében. Mai árjegyzésünk: Tiszavidéki 79—83 k. 90—100. Pestmegyei 78—83 k. 90—100. Bácsági 77—82 k. 90—100. Északmagyar 78—81 k. 90—100. Sárga elkelte állomásokon: Gyöngyös 78 k. 90. Szabó 77 k. 90. Pannok 77 k. 90. Buzsa 60 k. 90. Tavasza 90 k. 90. Rossz változatlan, elsőrendű kereszt 740-ig. Középes 720. Konkolyos 7. Állomásokon elkelte elsőrendű: Pils 725. Középes 715. Konkolyos Kecskeméten 660. Árp. Takarmányára szállár 660—75, ágatni va ő csendes 750—75. Cséglő 630. Karczag 925. Szom sörfőrdői Hatvan 880 kötetett. Zab szom minőség kereszt 640—60, közepes 630, szilány 6. f. Lugos 6 f. Szatmár kőbás 450. Temesvár elsőrendű 535, 60 k. 618, tavasza 630. Tengeri változatlan, szállár, oláhországi 870, bacsági 885. Quinquantán Orosházán 8 f. kötetett. Új bacsági tengeri. Nov. Feb. Nagyikinda távolágában 5—490 frtig kötetett, 50 kr. foglálással. Kötések május-juniára 1883. 590. Bab új törpe Egerben 1275. Székeshérvárt 127. Gyöngyösön 13 f. Vácson lapos 1125 kötetett első próbaküldeményekre. Repce csendes, bacsági 1325. Káposzta 14, vetésre válogatott 16 frtig szettett. Vadrepce bacsági állomásokon minőség és távolág szerint 650—7 frtig kelt. Sárga repce 1225 kelt kivitelre. Lenmag 1325. Repceolaj belföldi fogyasztásra 3650—37 frt. Repceolaj pogácsa tőli hónapokra 675. — Buzsa, repce, árp. vetésre válogatott minőségben kapható nálam mérsékelt áron. 10 kr. levélbéllyeg beküldése mellett köldök mintát. Pannolőleget 4 kamatra szolgálok, egy feleimnek beraktározott árakra és állomásokon, hol nagyobb pénzüzetek léteznek, a feladati bevényekre is. Raktározási illeték havonként mmásként: magarártárakban 1%—2 kr. kőrártárakban 4% kr. Kőrártári illeték átmeneti forgalomban kocsiakomány után: osztrák államvasut kőrártárakban 525, a fővárosi kőrártárakban 705 frt.

Szerkesztői üzenet.

Azód. T. T. urnak. Örömmel vettük köldött cikkeit, azonban mivel elkészt, a tárgyánál fogva első cikkek sorozandó, csak a jövő számban közölhetjük. — Szives közreműködést továbbra is kérjük.

Feloldó szerkesztő:

Horváth Danó.

HIRDETÉSEK.

Haszonbérleti hirdetmény.

Melyhez képest alólírott, mint Hontmegye bátorfalusi közbirtokosság felügyelője ezennel közhírré teszem, miszerint ezen közbirtokosságnak tulajdonát képező koresmálta:ási jogát folyó 1882. évi novemberhó 1-étől számított három esetleg hat évre haszonbérbe adom; az ezen jog kihasználásának nézve árverési határnapul Bátorfalu községébe saját lakásomra folyó 1882. évi szeptemberhó 8-ik napjának délutáni 3 óráját tűzöm ki, mely határidőre az árverelni szándékozók ezennel meghívom.

Az árverési feltételek nálam az árverés betartása előtt is megtudhatók.

Kelt Bátorfalu, 1882. évi augusztus 24-én.

Pongrácz Soma,
közbirtokossági felügyelő.

3609. sz.

Árlejtés.

A vezetésem alatti b.-gyarmati kir. ügyészégi fogháznál az elítelt rabok és vizsgálati foglyok 1883. év élelmezése biztosítása tárgyában a b.-gyarmati kir. ügyesség hivatalos helyiségében 1882. évi szeptemberhó 13-án délelőtt 10 órakor zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtés fog tartatni, miről a vállalkozni óhajtok azzal értesítenek, hogy az átlagos rablétszám 200—250 egyén közt változik, és hogy a letendő bánatpénz 500 frt o. é. Az árlejtés alapját képező vállalati feltételek a kir. ügyesség hivatalos helyiségében naponta megtekinthetők. Az 500 frt o. é. bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok csak az árlejtésre kitűzött óraig szinte B.-Gyarmaton a kir. ügyesség hivatalos helyiségében fogadtatnak el.

B.-Gyarmat, 1882. augusztus 8-án.

Dr. Melicher Ferencz,
kir. ügyész.

B R O G L E J Ó Z S E F

gép és rostalemez-gyára Budapestén.

GYÁR: váozl-ut, osztrák államvaspálya közelében. RAKTÁR: váozl-körut, 68. sz. a.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányát, mint:

TRIEURÖKET változó rostával,

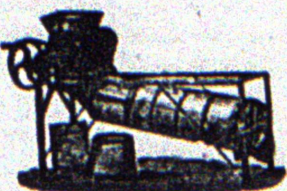
tisztító-gépeket szelelővel, különlegességek malmok számára;

hármaz ekéket, szabadalom-szám 28,466.

Cséplőgép-rosták, lyukasztott és hasított lemezek,

vas, aczól és ezinkből, valamint mindennemű mezőgazdasági gépek és tárgyak.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

(30—10)